

включення їх у перелік основних щодо вибору стратегії інноваційного розвитку сільськогосподарських підприємств.

Стратегія інноваційного розвитку, яку обиратимуть підприємства, впливатиме на підвищення конкурентоспроможності їх продукції, забезпечуватиме тривалу конкурентну позицію на ринку та підвищення ефективності їх функціонування. Інноваційному розвитку сільськогосподарських підприємств сприятиме логістика із синергетичними зв'язками, яка потребує подальшого спеціального дослідження.

### *Література*

1. *Фірсова С. М.* Основні елементи інноваційного потенціалу / С. М. Фірсова, С. В. Чеботар // Економічний вісник Донбасу. — 2011. — № 3 (25). — С. 202—207.

2. *Могилів Ю. М.* Інноваційні ресурси, структуризація та методи оцінки інноваційного потенціалу підприємства, макро- та мікроекономічні аспекти інноваційної діяльності / Ю. М. Могилів // Прометей. — 2008. — № 2 (26). — С. 93—98.

3. *Гончаренко В. О.* Інноваційні імперативи розвитку аграрних підприємств / В. О. Гончаренко // Бюлетень Міжнародного Нобелівського економічного форуму. — 2012. — № 1 (5). — Т. 2. — 77 с.

4. *Вольнова О. М.* Логістичний підхід до формування аграрного виробництва / О. М. Вольнова // Вісник Хмельницького національного університету. — 2010. — № 2, Т. 1. — 162 с.

*А. С. Іванова*, асистент кафедри стратегії підприємств,  
ДВНЗ «Київський національний економічний університет  
імені Вадима Гетьмана»,  
e-mail: allaserg.ivanova@gmail.com

## **ІДЕНТИФІКАЦІЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСНОВИ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ**

**Иванова Алла**  
**Идентификация**  
**технологической основы**  
**конкурентных преимуществ**  
**предприятия в условиях**  
**инновационной экономики**

**Alla Ivanova**  
**Identification of technological basis**  
**of the enterprise competitive**  
**advantages in innovative economy**

В умовах нової економіки ключовим завданням стратегічного менеджменту залишається вирішення проблеми формування

стійких конкурентних переваг підприємства. Традиційно конкурентні переваги розглядаються як сукупність специфічних характеристик, завдяки яким підприємству вдається набути більш привабливого, порівняно з компаніями-суперниками, положення на ринку [1]. Під порівняно привабливим положенням зазвичай розуміють додаткові можливості залучення споживачів, зниження ціни, економії на витратах, урізноманітнення пропозиції тощо [2]. Вказані додаткові можливості формуються на базі раціонального використання наявних унікальних ресурсів компанії, її специфічних компетенцій і динамічних здатностей, які у сукупності власне і складають основу конкурентних переваг підприємства.

У сучасній літературі зі стратегічного менеджменту пропонуються різні погляди на перелік тих ресурсів і здатностей, які складають основу конкурентних переваг компанії, що функціонує в конкурентних умовах нової економіки. Зокрема з позицій ресурсної теорії фірми основою конкурентних переваг компанії вважаються наявні унікальні знаннєві ресурси, які неможливо або досить складно копіювати компаніям-суперникам [3]. До знаннєвих ресурсів належать технології, або технологічні знання. Чи можуть стати технологічні знання основою стійких конкурентних переваг підприємства в умовах нової економіки?

Дослідники технологічного менеджменту У. Вертер та Е. Берман розглядають цю проблему у контексті парадоксу сучасної конкуренції: з одного боку, технологія дійсно є джерелом конкурентної переваги, а з іншого — в умовах інформаційної прозорості неможливо створити більш менш тривалий захист від копіювання технологічного знання, що значно послаблює значущість технології як основи конкурентної переваги [4]. В такому розумінні проблеми актуальним бачиться визначення адекватного способу ідентифікації стратегічно значущих технологій підприємства, які складатимуть реальну основу його конкурентних переваг.

Стратегічно значущі технології підприємства, які складатимуть реальну основу його конкурентних переваг, ми сприймаємо як багаторівневу технологічну структуру, між складовими якої встановлений певного роду взаємозв'язок [5]. У контексті завдань стратегічного управління декомпозицію технологічної структури підприємства пропонується здійснювати у трьох взаємопов'язаних контурах: контурі бізнес-ядра, контурі периферії та контурі перспективи. В основі вирізнення вказаних трьох контурів — критерій відношення технологій до конкурентних переваг та, відповідно, джерел економічного зростання. Контур ядра біз-

несу складають виробничі, управлінські, інформаційні, організаційні технології, за допомогою яких підприємство створює відповідний комплекс різноаспектних конкурентних переваг та утримує найсильніші позиції з точки зору доходності й прибутковості. Контур периферії об'єднує ту частину технологічної структури підприємства, яка утворюється комбінацією, рекомбінацією, а також спеціальними додатковими технологіями, що складають основу конкурентних переваг суміжних сфер діяльності. У контурі перспективи технологічної структури підприємства — так звані ембріональні технології, які у сьогодишньому конкурентному контексті не можуть бути використані. До такого роду зароджувальних технологій ми відносимо перспективні НДДКР, технологічні проекти, які можуть бути покладені в основу виробництва нових продуктів і надати компанії в майбутньому нових джерел економічного зростання. Ембріональні технології можуть мати суттєвий потенціал і значення у майбутньому та сприяти заміщенню тих технологій, що використовуються для розробки та виробництва нових видів продукції на сьогодні.

Розглядаючи технології в контексті конкурентних переваг, було б логічним передбачити, що їх основними якісними характеристиками мають бути унікальність і захищеність від копіювання. Однак відомо, що технологія сама по собі не вичерпує поняття конкурентної переваги, а лише створює її технічний фундамент. У структурі ж стратегічної конкурентної переваги вирішальну роль відіграє не тільки і не стільки технологія, скільки рухливе поєднання технології і стратегічного мислення, орієнтованого на формування резерву конкурентної відмінності підприємства. Особливо актуальною така думка виглядає в умовах конкуренції в новій економіці: компанії прагнуть набуття швидких конкурентних переваг за рахунок інноваційних технологічних змін.

### *Література*

1. *Портер М.* Конкурентное преимущество. Как достичь высокого результата и обеспечить его устойчивость / Пер. с англ. / Майкл Портер. — М.: Альпина Бизнес Букс, 2005. — 654 с.
2. Учебное пособие для подготовки к государственному итоговому междисциплинарному экзамену профессиональной подготовки маркетолога по специальности 080111 «МАРКЕТИНГ»/ [Т. В. Алесинская, Л. Н. Дейнека, А. Н. Проклин, Л. В. Фоменко и др.]; Под общей ред. В. Е. Ланкина. — Таганрог: Изд-во ТРТУ, 2006. — 241 с.

3. Управление знаниями в корпорациях: Учебное пособие / [Мильнер Б. З., Румянцева З. П., Смирнова В. Г., Блинникова А. В.] / Под ред. д-ра экон. наук, проф. Б. З. Мильнера. — М.: Дело, 2006. — 304 с.

4. *Вертер У., Берман Э., Васконсельез Э.* Будущее технологического менеджмента [Электронный ресурс] / Режим доступа: [http://uamconsult.com/book\\_527\\_chapter\\_9\\_BUDUSHNEE\\_TEKHNOLOGICHESKOGO\\_MENEDZHMENTA.html](http://uamconsult.com/book_527_chapter_9_BUDUSHNEE_TEKHNOLOGICHESKOGO_MENEDZHMENTA.html) — Назва з екрана.

5. *Іванова А. С.* Декомпозиція технологічної структури підприємства як основи конкурентних переваг / Іванова А. С. // Науково-практичний журнал «Агросвіт». — 2013. — № 11. — С. 38—41.

*В. О. Іваскевич*, студентка,  
науковий керівник — старший викладач *Г. В. Скиба*,  
Хмельницький національний університет,  
e-mail: [varya723@hotmail.com](mailto:varya723@hotmail.com)

## **ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ**

**Іваскевич Варвара**  
Инновационно-инвестиционное  
развитие трансграничного  
сотрудничества Европы  
и Украины

**Ivaskevych Varvara**  
Innovative-investment  
development of cross-border  
cooperation of Europe  
and Ukraine

Проблема полягає у тому, що на міжнародній арені досить важливим для підтримання міжнародної стабільності стало транскордонне співробітництво. Для України це дасть можливість розвитку усіх сфер господарювання, а також на досвіді країн ЄС досягнути вищого рівня розвитку. Україна, завдяки вигідному геополітичному положенню має великі потенційні можливості щодо його розвитку, оскільки 19 з 25 регіонів держави є прикордонними, а зовнішній кордон є найдовшим серед європейських країн.

Мета дослідження: дізнатись про сучасний стан регіонального та транскордонного співробітництва України та країн Європейського Союзу. Розглянути можливість удосконалення таких відносин.

Транскордонне співробітництво визначено пріоритетним напрямом розвитку регіональної політики Європейського Союзу до 2013 року. В Україні транскордонне співробітництво є одночасно інструментом розвитку прикордонних територій і чинником реалізації її євроінтеграційних прагнень.

Розвиток транскордонного співробітництва було передбачено у 2000 році Програмою інтеграції України до ЄС та у 2002 році